

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 101.

V Ljubljani, v petek 3. maja 1889.

Letnik XVII.

Katoliški shod na Dunaji.

Vsi avstrijski krogi se mnogo zanimajo za sedanji katoliški shod na Dunaji. Naravno je, da liberalni listi polnijo svoje predale s strahovitimi poročili o predrznosti „klerikalcev“, ki brez strahu v državni prestolnici izražajo svoje želje in pojasnjujejo svoje zahteve. Umevno je tudi, da židovski listi razgrinjajo svojim čitateljem obravnave v precej drugačni luči, kakor se vrše.

Pomenljivo je pač, da vladni krogi večjo pozornost obračajo na shod, kakor leta 1877. Dokaz temu so mnogi telegrami. Uradna „Wiener Ztg.“ objavlja dolga poročila o shodu, in to peče prvo dunajsko židovsko glasilo. „N. Fr. Pr.“ najbolj bodoče odločne izjave za papeža. Liberalci že vidijo v duhu, kako se zbira laška armada, da brani Rim proti križarski vojski. Liberalci se bodo s časom privadili tudi takim demonstracijam.

In dr. Lueger, neustrašivi prvoboritelj dunajskih kristijanov proti židovstvu, ta je sedaj tarča, v katero leté strupene pušice liberalnih časnikarjev in njihovih čitateljev. Toda v ognju raste vojaku pogum.

Z Dunaja, 2. maja.
(Izvirno poročilo.)

I. Sklepna seja.

Predsednik grof Bloome otvori javno sejo ob 7. uri zvečer, naznani odgovor državnega tajnika Rampolle, v katerem sv. Oče svoj blagoslov podeli katoliškim dijaškim zvezam v Pragi in na Dunaji. Potem se preberó razni telegrami, med temi katoliške družbe za Kranjsko v slovenskem jeziku in društva sv. Cirila in Metoda iz Ljubljane.

Chotkovsky pozdravlja v imenu svojega škofa iz Stanislava katoliški shod, ter sklene svoj nagovor z besedami Leona XIII., ki je pri nekem zaslišanju Rusinov rekel: „Oj Rusini, po Vas upam, da se bode izhod v naročje sv. katoliške cerkve povrnil.“

Na to skupščini predložé resolucije, katere so sklenjene bile v posameznih odsekih. Razun šolskega odseka in društvenega pododseka za delavce so vsi skončali svoja dela, ki so se predložila skupni seji v odobrenje, zato se imenuje ta javna seja sklepna seja.

Resolucije, kakor so bile sklenjene v posameznih odsekih, objavimo jutri.

Knez Löwenstein, generalni komisar nemških katoliških shodov, popisuje reve in stiske redovnic v Italiji, katerim je brezverska vlada vse premoženje pograbila, ter prosi podpore. Nad 700 samostanov je nenasiljiva prostozidarska vlada vzela.

Na predlog grofa Bloomeja izreče shod svoje globoko obžalovanje nad tako barbarskim početjem. Grof Bloome pravi: „To je sad 19. veka svobode in oproščenja iz duhovniškega jarma.“

Baron Roehov (Draždane) pravi, da se ima boj med krščanstvom in protikršćanstvom skončati v Rimu in ne v Beču. Tje se obračajo oči vseh vernikov.

Komers katoliških dijaških zvez

je bil v dvorani „Harmoniesäle“ prav obilno obiskan. Med navzočimi dostojanstveniki je bil tudi krški škof dr. Kahn. Govori dijakov so bili temeljiti in navdušeno govorjeni. Dr. Maassen je shodu predsedoval ter spodbujal dijače, naj nikdar, tudi ko stopijo v življenje, ne izgubé idejalov, ki jih napolnjujejo in katere nocoj tako zgovorno in pre-

pričevalno zagovarjajo. Opie iz Warnsdorfa izraža v navdušenem govoru svoje veselje, da vidi zbrano pred seboj akademično mladino tako vneto za Boga, cesarja in domovino. Kdor ima mladino za seboj — pravi govornik — njegova je prihodnost, kdor ima učečo se mladino na svoji strani, on ima v rokah vodstvo prihodnosti. — Došlo je veliko telegramov, ki so bili sprejeti z živahnim odobravanjem.

Odsek za socijalno reformo.

Ako je resnično géslo: „Vednost je moč“, to se katolikom avstrijskim ni bati za prihodnost; iz razprav v odsekih za vedo in umetnost ter za socijalno reformo imeli smo priliko občudovati prve naše učenjske, ki ne mlatijo v svojih govorih prazne slame, marveč s svojo temeljitostjo imponujejo celó zagrizenim nasprotnikom, kakor se vidi iz dunajskih liberalnih časnikov.

Socijalni odsek razpravljal je dné 30. aprila resolucijo o posvečevanju nedelj in praznikov, ki naj traja od 6. ure v soboto zvečer do 6. ure v ponedeljek zjutraj. — O delavskem vprašanju je govoril P. Kolb, Eichhorn, dr. Lueger, ki so vsi živo risali revo delavcev ter kot strokovnjaki podajali podlago, na kateri bi se preosnovala razmere delavcev ter se zboljšal njih obupni položaj.

Rohmberg iz Predarelskega naznanja, da so te razmere v njegovi domovini boljše, da je še vedno, ker so tovarnarji in delavci večinoma še verni, razmera patrijarhalska. Po teh razpravah je sklenil odsek celo vrsto resolucij, ki se predložé glavnemu zboru v sprejem in potrdilo.

Odsek za časnikarstvo.

Med drugim je bila na dnevnem redu razprava, naj se povsod, posebno v postavodajalstvu gleda na to, da se odpravi kolek pri časnikih, naj se časniki naročajo naravnost na poštah in naj se uvede kolek za inzerate. Po tem potu bi bilo edino mogoče povspeti se katoliškim časnikom, ker bi bili veliko cenejši in bi se torej vedno bolj razširjali. Razgovarjali so se tudi v odseku, kako napraviti zvezo katoliških časnikarjev, ki bi pripomogla, da bi listi bolj enotno in po gotovem načrtu postopali v vseh za katolike odločilnih vprašanjih.

Odsek za vedo, umetnost in slovstvo.

Predsednikom izvoljeni baron Helfert opozarja navzoče, naj bi takoj povedali svoje misli, kajti v glavnih sejah za razgovore na tem polji ne bode časa preostajalo.

Nato priporoča prof. dr. Josip Tittel iz Olomua gojitev krajevne cerkvene zgodovine. Vsaka stavba je iz premnogih delov; zbirajmo — pravi — kamne v posamnih farah, cerkvah, cerkvenih zavodih, in našel se bo umetnik, ki bo sestavil krasno poslopje cerkvene zgodovine. Treba je to storiti, ker bolj ko bode dovršena povestnica cerkvena, lepšo zmago bode praznovala resnica.

Baron Helfert sedaj sam poroča o zanimanju za narodne svetnike. Tudi ta del zgodopisa je zanimiv in lahko do imenitnih sklepov privede. Posebej omenja sv. Jurija, ki ima na slikah zmaja pod seboj, kar pomeni zmago krščanstva nad paganstvom; omenja sv. Cirila in Metoda, ki sta prinesla truplo sv. Klemenca v Rim, ter na potu, kjer sta hodila, nastale so cerkve sv. Klemenu v čast sezidane. Zato poročevalec opominja, naj bi se dotičnim svetnikom posebej meje postavile, v katerih se njim v čast cerkve nahajajo, in naj se skuša zgodovinsko doka-

zati, kje so prvotne cerkve, od katerih so druge dobile svoj izvir in začetek.

P. Matej Bauchinger priporoča posebno gojitev apologetike in filozofije, trdeč, da so se sicer posamezne krive vere prikazale vsak čas, ali dandanes sovražniki temelj verski majejo. Katoliška cerkev se nikdar ni tresla pred sovražniki, pač pa pred nevednostjo svojih otrok. Zato priporoča, naj bi katoliški shod posebej spominjal čitanja apologetičnih knjig (Hettinger, Weiss) in pospeševal študije logike, antologije in sploh filozofije po Tomažu Akvinskem.

Dr. Vinko Lukš iz Litomerie priporoča, naj se katoliški shod izreče za to, da se ustanovljajo povsod po škofijah muzeji, kamor naj se izpostavi stvari, ki imajo kako starinsko vrednost in so dostikrat mnogo pomena za zgodovino dotične škofije. Sicer padejo duhovniki pogosto v žrelo agentom, kateri jim dragocene reči za male krajcarje iz rok izpulijo. Pri prezidavanju cerkvá bodo potem duhovniki vedeli znamenite ostanke starih dragocenosti poslati na kraj, kjer se bodo ohranile i prihodnjim rodovom v poduk in spodbudo.

Živahna razprava unela se je pri točki „cerkvena glasba“. Takoj pa moram povedati, da nas Slovencev po Kranjskem ni toliko zadevala, kajti reforme — kolikor sem se mogel v kratkem času svojega bivanja prepričati — po Dunaji še bolj potrebujejo, nego mi; kajti v mestu, kjer je toliko raznih pevcev in pevk, bi se z dobro voljo duhovščine dalo več doseči, nego v Ljubljani. In vendar trdim, da smo z ozirom na cerkveno glasbo in petje pri nas veliko bolj cerkveni, nego drugod.

Poročevalec župnik Ditko iz Langenloisa povdarja pomen cerkvenega petja, ki spada v liturgijo; priporoča koral, kateri je cerkev potrdila, in stavi slednjič resolucijo, naj katoliški shod priporoča ustanovitev cerkvenih pevskih društev po okrajih in župnijah.

Kanonik Katschthaler meni nasproti poročevalcu, naj se strogo pazi na izpolnjevanje cerkvenih določil; pač pa moramo tudi duhovniki skrbeti, da bodo sami oskrbljevali cerkveno petje, kolikor njih zadeva, resnobno in dostojno. Pred altarjem začnimo, na koru spolnimo, in ljudstvo bode dobilo spoštovanje do cerkvene godbe.

Kapelan Münnichthaler iz Staaaja priporoča, naj se osnuje za avstrijske dežele „Cecilijino društvo“, ki naj stopi v zvezo z onim „za vse dežele nemškega jezika“. A po daljšem razgovoru ta predlog propade.

V nadaljni razpravi govoril je graški profesor Ivan Graus o pospeševanju domače cerkvene umetnosti, trdeč, naj se kolikor mogoče opusté tovarne, strojsko blago naj se le za silo kupuje, pač pa naj se podpirajo umetniki, in sicer domači. Najbolje je naravnost pri njih naročevati, da tako ne pride mnogo denarja v roke agentom, ki le preradi zahtevajo za svoje posredovanje znatno nagrado, kar pa je le na škodo umetnikom, katerim moramo privoščiti, da se živé od svoje umetnosti.

V poznejšem razgovoru pohvali profesor Neumann tovarno za barvano steklo na Tirolskem.

Največje pomembe zdi pa se mi resolucija, težeč na to, da katoliški shod naprosi sv. Očeta, naj ustanové v Rimu papežov zavod za naravoslovje. To željo zastopal je v izvrstnem govoru docent na dunajskem vseučilišču, dr. J. M. Peruter, ter je bila jednoglasno z navdušenjem sprejeta.

Govor državnega poslanca Kluna

v državno-zborski seji dne 30. marca t. l.

(Dalje.)

Take razmere po vsej pravici imenuje poročilo celovskega dekanskega urada žalostne. Knezoškofijski ordinarijat je to poročilo z dopisom z dne 3. maja 1888, št. 2107/39, poslal deželnemu šolskemu svetu ter ga prosil, naj polagoma nadzoruje dotične šole in temeljito odpravi nedostatke in hibe, katere so opisali katehetje, ako se bo pokazalo, da obstoje v resnici, o čemur pa nikakor ne dvoji ordinarijat.

Ta nadzorovanja so se dejanski izvršila, toda gospodu nadzorniku se je zdelo odveč ali pa celo nevarno, da bi k nadzoru v dekanijah Pliberk, Doberlaves, Celovec, Tinje in Dravograd povabil veroučitelje. (Čujte! na desnici.) Še le vsled pritožbe ordinarijata, da se morajo vendar zaslišati tožniki, poklicali so se isti k nadzoru v dekanijah Spodnji Rož, Zgornji Rož, Beljak, Spodnja Zila in Kanalska Dolina.

Izid teh nadzorovanj je deželni šolski svet ordinarijatu s celovsko dekanijo naznanil z dopisom z dne 7. avgusta 1888, št. 1165, za dekanije dravogradske, pliberske, doberloveške in grabštajnske z dopisom dne 30. oktobra 1888, št. 1230, za dekanije kanalske, spodnje-zilsko in spodnje-rožno z dopisom z dne 11. novembra 1888, št. 1167, za beljaško z dopisom z dne 11. novembra 1888, št. 1936, za zgornje-rožno pa z dopisom z dne 11. nov. 1888, št. 1937, ordinarijat pa ga je sporočil dotičnim dekanijam z naročilom, naj si veroučitelji ogledajo in prepisejo mesta, katera se njih tičejo; tej okoliščini se moram zahvaliti, da sem precéj natanko zvedel te v marsikaterem oziru jako zanimive razsodbe deželnega šolskega sveta za Koroško.

V imenovanih dopisih deželni šolski svet priznava, da so se pri izvršenih nadzorovanjih našle šole, v katerih slovenski otroci dejanski prav nič ali pa vsaj zadostno ne znajo slovenski čitati (Čujte! na desnici) ali v katerih se niti govoriti ne more o slovenskem čitanju. Toda deželni šolski svet ima takoj izgovor pri roki, da opraviči to prikazen.

Pri velikem številu šol se to neznanje naravnost s cinčno opazko opravičuje, da so te šole nemški vrejene, da imajo otroci le nemška berila, in da se razven petja le nemški podučuje. (Čujte! Čujte! na desnici.) Nezmisl je tedaj, če se zahtevajo od teh šol vspehi v predmetu, ki niti ni vsprejet v učni načrt. (Čujte! na desnici.) Tako čitamo v dopisu deželnega šolskega sveta z dne 7. avgusta 1888, št. 1165, gledé šol v Vetrinjah, Krivi Vrbi, Poračah in na Dholici.

V dopisu z dne 30. oktobra 1888, št. 1230, se imenujejo šole v Pliberku, Prevaljah, Lješi, Železni Kaplji, Žrelcu, Šent-Jakobu na cesti, Šent-Tomažu, Temenici, Frajdenburgu in Ostmanjah kot čisto nemško vravnane, zaradi česar je nepotrebno pritoževati se, če otroci ne znajo izgovarjati specifično slovenskih soglasnikov č, š, ž; o zanemarjanju slovenščine se ne more govoriti in tožba o tem nikakor ni dovoljena (Čujte! na desnici), ker morajo gospodje katehetje vedeti, da se slovenščina ne nahaja v učnem načrtu. (Čujte! Čujte! na desnici.) V dopisu z dne 11. novembra 1888, št. 1167, se šole na Vratah, v Borovljah in Podljubelom navajajo za nemške, isto takó v dopisu z dne 11. nov. 1888, št. 1936, ona v Podklostru, katehetom pa se modro svetuje, naj podučujejo veronauk raje v nemškem kakor slovenskem jeziku, s tem se bodo vse one težave odstranile, o katerih sedaj tožijo.

Toda tudi pri mnogih šolah, ki veljajo za mešanojezične ali utrakvistične, priznavati mora deželni šolski svet, da izurjenost v slovenskem čitanju ni zadostna, ne dovoljna ali da se o njej ne more govoriti. Dopis z dne 30. oktobra 1888, št. 1230, navaja šoli v Šmihelu in Švabeku, dopis z dne 11. novembra 1888, št. 1167, one v Šent-Juriju, Brdu, Borlju, Kotmari Vesi, Slov. Kaplji, Bistrici in Svečah, dopis z dne 11. novembra 1888, št. 1936 one v Šent-Lenartu, Brnci in Malostičah in slednjič dopis z dne 11. novembra 1888, št. 1937, oni v Gozdanju in Šent-Nikolaju kot take, v katerih je bilo dosedaj čitanje v slovenščini slabo ali popolnoma nezadostno ali komaj zadostno.

Jako označivo je, gospôda moja, da je večina teh šol ravno v onih krajih, katerih občinski zastopi ali krajni šolski sveti so sklenili one nepresegljive izjave, o katerih sem nedavno govoril in v katerih zatrjujejo, da so s sedanjo vredbo svojih šol popolnoma zadovoljni. Naravno! Nemško-liberalni go-

spodje, od katerih so izšle one izjave, so tem zadovoljniji, kolikor manj se v šolah uči slovenščina, in najbolj zadovoljni so, če se prav nič ne uči, ker upajo, da bodo s tem tem lažje dosegli svojo nakano, namreč popolno uničenje slovenske narodnosti na Koroškem. Toda slovenski starši niso zadovoljni, če njihovi otroci ne znajo v materinščini čitati kakšne knjige ali svojim sorodnikom pisati pisma s slovenskimi črkami, marveč morajo pri tem rabiti nemške črke. In tudi deželni šolski svet, kakor ste čuli, je moral na svojo sramoto priznati, da vspeh na teh šolah ni dovoljen ali zadosten. Deželni šolski svet ima seveda takoj izgovor pri roki, da odvrne krivdo od sebe na druge.

V Šmihelu je slabih vspehov kriva metodična nespretnost dotičnega učitelja, v Švabci se krivda pripisuje temu, da je učiteljeva služba premnogokrat izpraznjena, v Gozdanjah je zopet nemarljivi učitelj grešni kozel, ki mora trpeti celo odgovornost za nepovoljni uspeh, in v Kaplji se hiba pojasnjuje z metodično nerodnostjo in majhno pridnostjo učiteljevo. S posebnim zadoščenjem deželni šolski svet povdarja gledé šole v Malostičah, da se tam v resnici takó zanemarija slovenščina, da se posledice tega čutijo še v tretjem razredu, akoravno je na tej šoli nastavljena učiteljica iz Ljubljane.

Gospôda moja! Ali je lepo, ali je plemenito, ali je pravično, da najprvo, kakor sem zadnjič pojasnil, iz ljudsko-šolskega učnega načrta na Koroškem popolnoma izcimate slovenski poduk, potem pa krivdo zvrčate na učitelja ali učiteljico? Kateri učitelj ali učiteljica naj sta še tako zmožna, bode imel pogum, iz lastnega bolj gojiti slovenščino, če vidi, kakovega mišljenja v tem oziru je deželni šolski svet in kaj pomeni pri njem večja gojitev slovenskega jezika?

Dne 17. junija 1884 je neki veroučitelj našel učitelja, ki je s slovenskimi otroci nemški molil. Zaradi tega poprašan je odgovoril učitelj: „Oprostite, gospod župnik, ko sem tukaj dobil službo, šel sem se zahvalit h gospodu J. — ime tukaj ne pomeni ničesa — ki me je pri tej priložnosti prašal: „S kom boste držali? — ter dostavil: „Z nami morate držati, ne pa z duhovščino in kmeti (Čujte! na desnici), sicer Vam bomo zopet vzeli dekret.“ (Čujte! na desnici.)

„Dalje me je prašal: „Kakó boste podučevali? — ter rekel: „Le nemški morate podučevati, kajti „bindiſch“ znajo otroci že z doma.“

Kakor je razvidno iz omenjenega dopisa deželnega šolskega sveta, zaukazale so se na napominanih šolah, na katerih se niso našli zadostni ali dovoljni vspehi, slovenske bralne vaje po eno ali dve uri na teden.

Že ta ukaz dokazuje, kakó neresnična je trditev prej imenovanega gospoda koroškega poslanca, da je poduk prvi dve leti slovenski, v nadaljnih pa slovensko-nemški. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. maja.

Notranje dežele.

Predvčeraj se je v cesarskem dvoru **skupno ministersko posvetovanje** vršilo, in sicer pod osebnim cesarjevim predsedstvom. Zatrjuje se, da se bo tirjatev vojne uprave za leto 1890 pregibala v okvirji letošnjega proračuna, le za konjico se bo potrebnost povisala.

Katoliški shod na Dunaji jako bôde v oči naše židovske liberalce. To se najbolje razvidi iz razburjene pisave njihovih glasil. „Wiener Tagblatt“ meni, da bodo troške shoda poplačali tovarnarji in obrt, ker se katoliška stranka z velikim vspehom poteka za naklonjenost delavcev. „N. F. P.“ in „Deutsche Ztg.“ napadate v prvi vrsti dr. Luegerja, primerja joč ga klôpu, ki se lahko prime obleke, a težko odstrani, in izražajoč preponižno željo: Bog naj ga klerikalcem še dolgo ohrani, dokler ne bo razrušil njihove stranke. No, tudi naša želja je, naj nam Bog dá mnogo, mnogo takih môž, ki bi s tako močatostjo zastopali krščansko-versko in avstrijsko-rodoljubno stališče. Židovski listi pač dobro čutijo, da se zbirajo črni oblaki, iz katerih strele bodo razrušile njihovo dosedanje moč in veljavo. Kjer se oglašate „N. F. P.“ in „Deutsche Ztg.“, tam seveda ne sme manjkati graške „Tagespost“. Ta lisica izvaja iz resolucije katoliškega shoda o strožjem nedeljskem počitku sklep, da se resolucija obrača zoper izlete, kar je pa pregreha zoper zdravje in moralno okrepčevanje mestnih prebivalcev, kakor tudi zoper blagostanje kmetov. Graška tetka je jako premetena ter se jej bo marsikak ptiček vsedel na te limanice. Toda izobraženi človek vé, da so se prirejali izleti tudi v onih časih, ko je bil strogi nedeljski počitek še v

splošnji navadi. Nekateri „nedeljski turisti“, ki motijo na deželi službo božjo, pa škodujejo lastni in tuji morali, zapravljajo ter so jako dvomljive koristi kmetiskemu prebivalstvu.

Delegacije se bodo, kakor zatrjuje navadno dobro poučeni „Vaterland“, sešle dne 12. junija.

Vnanje države.

„Wiener Allg. Ztg.“ pravi, da **srbska** kraljica Natalija nikakor še ne namerava povrniti se v domovino. Tudi bajé niso vesti o novem metropolitu resnične. Temu nasproti so pa neki resne razprtije mej regentstvom in radikalnim Gruicevim ministerstvom navstale, ker sili slednje, da se odpokliče poslanik v Berlinu, Milan Kristić, Ristić pa v to noč dovoliti, ker se je v tem oziru zavezal nasproti kralju ter ne pusti, da bi se v zunanje zadeve vmešavalo ministerstvo. — Radikalna stranka si je za vodjo izvolila Nikolo Pašića. — Glasilo Pere Teodorovića, „Male Novine“, pričele so objavljati roman „Odpoved prestolu“, v katerem se z veliko brezozirnostjo, toda živo opisuje cela zgodovina kralja Milana od proglašenja za vladarja do odpovedi. Ta povest je po celi Sibiriji vzbudila veliko pozornost.

Obravnave o **srbsko-bolgarski** trgovinski pogodbi se bodo zopet v kratkem pričele, ker je Srbija vsprejela podlago vzajemnosti in se je doseglo sporazumljenje gledé govedi s tem, da se ne bo smela goved uvažati niti iz prve v drugo, niti iz slednje v prvo deželo.

Zadnje dni je začelo redarstvo **bolgarske** prestolnice ostro postopati. Izdalo je ukaz, da se morajo vsi izseljenci, ki se sedaj mudé v Sofiji, tekom treh dni povrniti v svoje kraje. Nadaljen ukaz odredjuje, da morajo vsi v Sofiji bivajoči inozemci predložiti redarstveni prefekturi svoje potne liste; oni, ki jih nimajo, so dobili 25dneven obrok, da si jih preskrbé, inace bodo iztirani.

Akoravno se vsled predloga Nemčije najstrožje prikrivajo javnosti obravnave **Samoa-konference**, vendar je „Berliner Tagblatt“ v prijetnem položaji, da more poročati o prvi seji. Grof Bismarck je rekel v odprtem govoru, da Nemčija nikakor noče prodirati v Tihem morji, vendar je pa opravičena in primorana braniti trgovinske koristi svojih podanikov na tamošnjih otokih. Kasson je potem prašal angleške in nemške zastopnike, ali je res, da sta Anglija in Nemčija sklenili tajno pogodbo gledé Samoe. Prejšnji ameriški konzul v Apiji, mr. Sewall, je to odločno trdil v odseku ameriškega senata dne 23. januarja t. l. Grof Herbert Bismarck je v imenu Nemčije temu odločno oporekal, rekoč, da niti Nemčija, niti Anglija ni nikdar storila takega predloga.

Včerašnja brzojavka iz **Luksemburga** nam je povedala, da namerava vojvoda Nasovski že danes zvečer odpotovati. To pa menda ni še končno dognано, kajti iz Amsterdama se poroča, da je predvčeraj prišel v Loo državni minister Eyschen, da pri kralju doseže imenovanje vojvode Nasovskega za kraljevskega namestnika. Kaj je opravil Eyschen, ni še znano.

Iz **angleške** prestolnice se dne 1. t. m. poroča: Obravnave Parnellske komisije so se zopet pričele z zaslišanjem Parnellovim, ki bo trajalo več dni. Parnell je zatrjeval, da se je vedno trudil le z ustanovitvi sredstvi zboljšati položaj irskega naroda; nikdar ni bil član kake tajne družbe, kakor tudi ni nikdar odobral ali celo imel opraviti z zemljiškimi umori. Istotako tudi ni nikdar javno zagovarjal ločitve Irske od Anglije. — Boulanger si je na „Portland-Place“ v Londonu najel stanovanje za šest mesecev. Mnogo občeje s Parnellskimi poslanci, kar so mu hudo zamerili konservativni krogi.

Dne 1. t. m. je pričela **italijanska** zbornica zopet svoje zasedanje. Predsednik je naznanil, da hoče osem poslancev interpelovati gledé afriških zadev. Crispi je rekel, da bo na to interpelacijo odgovoril v petek (danes).

Izvirni dopisi.

S Holmca. Ker nam je lani veliki zvon počil in sta bila druga dva že zelo obrabljena, zato smo si pred pustom pri ljubljanskem zvonarju naročili nove zvonove. Želeli smo, da bi novi zvonovi o Veliki noči že peli. Zvonar je obljubil nam ustreči in bil je mož-beseda. Ko smo stare sredpostni teden v prelitev poslali, bili so novi že tihi teden gotovi in cvetno soboto posvečeni. Po posvečenju so jih naložili in ovenčane skozi Ljubljano domov peljali na dveh s smrečicami okrašenih vozovih. Na večih krajih so jih zvonovi pozdravljali, ljudje pa rado vedno ogledovali. V prvi farni vasi smo jih s primernim petjem o novih zvonovih in s streljanjem pozdravili in pod tremi slavoloki do cerkve spremili. Ljudstva je bilo zbranega iz domačih in tujih vasi toliko, da se je vse trlo. Drugi dan so bili faranom pred cerkvijo na ogled, ki se jih zaradi lične vnanje oblike niso mogli dovolj nagledati. Ker se je za obešanje mudilo in ker je že v soboto zato vse pripravljeno bilo, zatorej so jih v nedeljo po popoldanski službi božji v zvonik potegnili v pričo neštevilnih gledalcev domače in sosednjih far. V

eni dobri uri so bili v zvoniku. Veliki teden smo jih obešali, ter se je zdaj eden, zdaj eden oglašil, na veliki četrtek so pa za silo skupno zapeli pri glorijski. Ljubo so nas veliko soboto popoldne k vstajenju in veliko-uočne praznike v cerkev vabili. Zdaj so še-le pokazali svoje prijetne pa mogočne glasove in svojo čisto harmonijo. Vbrani so v kvartsekstakordu z glasovi: H, E, Gis in tehtajo: veliki 2270 kg. ali 40½ st., srednji 918 kg. ali 16½ st. in mali 488 kg. ali 8¾ st., tedaj skupaj 3676 kg. ali blizo 66 stotov. Velikonočni ponedeljek je bila vpričo 5 duhovnikov zahvalna služba božja za srečno dovršeno delo, katero je imel prečast. gospod kamniški gvardijan. Res hvala Bogu, da se je litje tako posrečilo, in da se pri nevarnem obešanju ni kaka nesreča zgodila. Pa tudi častitemu gospodu dvornemu zvonarju Albertu Samassi in obešalcu Jan. Vrhovniku. Posvečeni so zvonovi prvi Materi božji, naši mogočni pomočniki in njeni materi sv. Ani, drugi sv. Jožefu, varuhu kranjske dežele in sv. Janezu Nep. in tretji presveti Trojici in sv. Florijanu. Imajo tudi primerne napise. Ker bomo letos ravno stoletnico ustanovljenja naše duhovnije praznovali, zato ima veliki zvon razun napisa „Naši cerkveni patroni Mariji Pomocnici“ še ta napis: „Napravili farani ob času župnika A. Lušina v spomin stoletnice fare.“ Imeniten pa tudi drag spominek, ki naj bil daljnim rodovom še več stoletij gorečnost duhovnjikov za čast božjo oznanovale. Stari zvonovi so tehtali 45 stotov, novi pa tehtajo 66 stotov in stanejo po odbitih starih z obešanjem 2900 gl. Stari so peli 135 let, da bi novi še dlje Bogu v čast, Mariji v slavo pa poznim rodovom v stoletnice spomin.

Z dežele, 29. aprila. Pred nekolikimi dnevi čitali smo, da je Njega veličanstvo kranjski deželni zbor razpustilo. Časniki prinesli so nam ob enem poročilo, da se bodo morda prihodnje deželnozborske volitve vršile že meseca junija. Čul pa se je že od nekatere strani glas, na kaj se nam bode pri prihodnji deželnozborski volitvi posebno ozirati, t. j. kakih lastnosti si želimo od naših prihodnjih deželnih poslancev. Nij namen tem vrsticam še enkrat to stvar natančneje preresetavati, vendar zdi se mi umestno na neko posebno lastnost opozarjati, kar se je do sedaj popolnoma preziralo.

Znano je, da gorenjska strau poleg državne Rudolfove železnice dobi postransko progo Ljubljana-Kamnik. Za dobitve te železnice storila je naša dežela primeroma velikausko žrtev — akopram bode železnica imela le lokalni pomen. Za uresničenje te ideje storili so naši gg. deželni poslanci ne gledé na svoj volilni okraj ne le popolnoma svojo dolžnost kot deželni zastopniki, ampak oni so tudi s svojim moralnim vplivom delovali na to, da so se zasebniki velikega dela Gorenjske gmotno vdeležili tega podjetja. Torej njih zasebno delovanje izven poklica je pripomoglo v obilni meri, da se bode ta proga v kratkem času uresničila.

Ne manj znana je pomoč naše dežele gledé „dolenjske železnice“; i tu je ona radodarno z največjo požrtvovalnostjo in zatajevanjem obljubila veliko podporo, a ob enem zavezala je svojo pomoč na obljubo, da morajo interesenti pripomoči najmanj s svoto 400.000 gld. Komur so razmere na Dolenjskem znane, vedel bode takoj, kaj ta svota zanj pomeni!

Ker je upanje, da se bodo ravno v prihodnji šestletni dobi gledé izvršitve dolenjske železnice vršile glavne in merodajne obravnave, treba bode pač med drugim i na to gledati, da se bode izpolnila ta dolžnost interesentov, da bodo oni določno in s požrtvovalnostjo pokazali svetu, da je dolenjska železnica za njih prevažno vprašanje, in se zavezali vsaj za svoto 400.000 gld. delnic nakupiti. Uresničenje te terjatve zahtevalo bode mnogo truda. Kdo drugi so pa poklicani in kdo naj ima oni merodajni moralni vpliv nego ravno naši deželni zastopniki — deželni poslanci? Od njih se bode pričakovalo, da bodo skupno in vsak v svojem delokrogu in v svojem okraju delovali za to izvršitev; od njihove zmožnosti, delavnosti in požrtvovalnosti, posebno pa od njihovega osebnega vpliva na merodajne kroge bode največ odvisno, ali in kako se bode vdeležitev interesentov obnesla!

Zlasti za našo Dolenjsko je to vprašanje eminentne važnosti. Našega razumništva dolžnost je natanko pozvedovati mnenje volicev, ono naj se ne dá ne po osebnih nazorih, ne po malenkostnih nasprotjih premotiti, da bi drugače ravnalo, kakor zahteva ta premenitna zadeva. Posebno dobro naj bi se centralni volilni odbor poučil,

predno bode posameznim volilnim okrajem kandidati v izvolitev priporočal.

Umevno je, ako hočemo Dolenjci pridobitev dolenjske železnice pospešiti, in je nam v istini na njej ležeče, bode letos najugodnejša prilika, da o času volitev storimo v tem oziru svojo dolžnost in odposljemo samo take zastopnike v deželni zbor, o katerih smo prepričani, da imajo voljo in zmožnost, da se bodo potegovali za naše koristi, kateri imajo veljavo, zaslombo in popolen kredit pri volileh svojih in pri vplivnih in premožnih posestnikih svojega okraja, kateri se bodo ne gledé na lastne potrebe potegovali za to staro idejo.

Samo na tak način smemo z mirnejšo vestjo v prihodnost zreti, samo tedaj smemo se nádejati, da se nam naša ideja uresniči!

V katerih krogih in kje imamo torej iskati svoje zastopnike, o tem obširneje govoriti zdi se mi nepotrebno. Vsak volilen okraj ima v svoji sredini gotovo dosti zaupnih mož iz-med inteligencije, o katerih je trdno prepričan, da delujejo brez osebnih ozirov za občno blaginjo, iz-med teh naj si izbere najodličnejšega in gotovo ne bode varan.

Iz Šturija, 30. aprila. Zadnjo nedeljo bilo je pri nas zelo živahno. Kako tudi ne! Pri najlepšem vremenu imeli smo kar tri slovesnosti! Praznično vršil se je v cerkvi god našega patrona svetega Jurija. Da takrat vsak stori po svoji moči, da se, kolikor mogoče, vse lepo zvrši, je razumno, saj svetega Jurija nedelja je le jedna v celem letu. Naš cerkveni pevski zbor pa se je ta dan še posebno odlikoval.

Takoj po zvršenem cerkvenem opravilu podali smo se iz cerkve v slovesni procesiji do nove šole. Ves občinski zastop in vsi udje krajnega šolskega sveta šli so „in corpore“ za duhovniki. Pred novim poslopjem zapojó veličasten Kreuzerjev „Gospodov dan“, nato domači duhovnik blagoslovi novo šolo. Kaj pa, da je bilo vse lepo okrašeno, po vseh oknih gorele so sveče, jedna velika šolska soba še posebno s podobami in venci ozaljšana. Tu se zberó po končanem obredu šolarji, duhovniki, šolski in občinski zastop in obilo družega ljudstva.

Najprvo se gosp. nadučitelj v gladkem, poetičnem govoru zahvali občini, ki se ni ustrašila ogromnih troškov, skoro 10.000 gld., da je sezidala svoji mladini malo palačo, odmenjeno veri in omiki.

Gospod župan prebere dolgi brzjav gospoda okrajnega glavarja, ki obžaluje, da ga službena opravila zadržujejo osobno slavnosti se vdeležiti, ki pa tem potom iskreno želi, naj bi nova šola vzgojevala vestne kristijane in dobre Avstrijce.

Zato v njegovem imenu gosp. občinski predstojnik s primernim govorom naznani, da od danes naprej se bode poduk v novi šoli nadaljeval.

Sedaj pridejo otroci na vrsto. Deklamovali so in prepevali tako ljubko, da smo se čudili, kako je malim pritlikovcem kaj tacega mogoče. Bili so pa tudi zato vsi obdarjeni s knjižicami in podobami. Da se „utile cum dulci“ vrsti, dobil je še vsak navrh svežo štruco, kateri je kmalu — domá, se vé pokazal svoje ostre zobe. Ker se je vse naglo vršilo, bilo je ob jedni popoldne že vse končane.

Nova naša šola ima svojo zgodovino, katero pa ne bomo tu razpravljali. Zidana je prav moderno, po vseh stavbinskih pravilih, ki se na papirji kaj lepo vidijo, a za praktično rabo pri hudi vipavski burji ne bodo kaj ustrezali. Kaj hočemo, ko stavbinski načrti niso še tako spopolnjeni, da bi se med njimi tudi rubrika nahajala: „pri kraški burji mora biti pa drugače“. Dovolj o tem.

Da se je slovesni dan tudi primerno končal, bila je zvečer veselica v društvu „Edinost“ v sednji nam Ajdovščini. Združeni štursko-ajdovski peveci in pevkinje pokazali so, da znajo tudi poštene narodne pesmi. Najbolj je ugajal Sattnerjev mešani zbor: „Na planine“. Barna zahvala je pevcem donela še potem, ko so jo morali na splošno željo ponoviti.

Govor gospoda podpredsednika družbe sv. Cirila in Metoda bil je poln navdušenja za narodno stvar. Kazal nam je, koliko nevarnosti je pretilo slovenski narodnosti prej, koliko nasprotnikov ima še tudi sedaj, da pa mi v tej borbi nimamo druge pomoči, kakor le sami sebe.

Tudi deklamovanka je z gladkim govorom vrlo izvršila svojo nalogo.

Pri igri bilo je mnogo smeha. Bile pa so tudi vloge v pravih rokah.

Razšli smo se prav zadovoljni in s trdno nado, da se kmalu v jednaki namen zopet snidemo. Družba

sv. Cirila in Metoda pa bode okoli 50 gld. kot čisti donesek naše veselice prejela. Za mali naš okraj gotovo velika svota!

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval za šolo v Ločah pri Konjicah 200 gld. ter ob enem dovolil, da sme imeti ime: „Fran-Josipova šola“.

(Z Dunaja) se nam brzjavno poroča, da se je katoliški shod sinoči okrog 10. ure zvečer z velikim sijajem končal; navzočih je bilo 20 škofov, mnogo svetnih dostojanstvenikov in družega občinstva natlačena dvorana. Grof Pergen je izvoljen generalnim komisarjem katoliških shodov. Knez Liechtenstein je izvrstno primerjal sedanje socijalne razmere z rimsko-paganskimi. Rešitev človeštva je v povrnitvi h krščanstvu. Sijajnega banketa se je vdeležilo nad 300 oseb.

(Osebnosti.) Presvetli cesar je imenoval državnega pravdnika pri okrožnem sodišči v Celji, g. dr. Adalberta Gertscherja, nad sodniškim svetovalcem pri deželnem sodišči v Ljubljani. — G. dr. Josip Fon, izvrstni operateur v Zagrebu, je imenovan županijskim zdravnikom in zdravstvenim poročevalcem županije zagrebske.

(Žalostna osoda lahkomišelnih izseljencev.) Od c. kr. deželne vlade smo dobili izpisek iz pisma nekaterih kranjskih izseljencev v Braziliji (J. Ogulina in tovarišev), ki označuje žalostno stanje kranjskih izseljencev. Imenovani J. Ogulin je pisal pismo dne 7. januarja t. l. iz Joinville-a c. kr. avstrijskemu generalnemu konzulatu v Rio de Janeiru. Mej drugim piše: „Dne 17. decembra 1888 smo prišli v Sao Francisco, od tam so nas v mali ladiji prepeljali v Joinville. Ko smo stopili na suho, peljali so nas v neko barako, kjer smo še danes. Bili smo tri, štiri dni v Joinville-u, a nihče se ni brigal za nas. Konečno je prišel nekdo od vodstva in poslal nas v pragozd. Tam nas je vprašal pomagač inženjerjev, ali smo vzeli seboj orodje in živež? „Ne!“ smo odgovorili. — „Kaj pa hočete tukaj?“ — „Delali bi radi.“ — „Jaz nimam živeža za Vas in tudi ne orodja“, rekel nam je. Šli smo nazaj v Joinville in morali smo delati kot sužnji, da ne bi lakote umrli. Ne moremo ne naprej, ne nazaj, ker ničesa ne dobimo, kar so nam obljubovali. Srečno prosimo pomoči in rešitve; ali naj nas premestijo v boljši kraj, ali pošljejo v domovino. Klečé prosimo pomoči.“ Generalni konzulat v Rio de Janeiru ni mogel nesrečnejšem pomagati z denarjem in tudi ne poslati jih domov.

(Slovensko šolo) si je priboril trg Žalec v Savinjski dolini. Kakor poroča „Slov. Gospodar“, je vsled pritožbe zaukazalo naučno ministerstvo, da mora v prihodnje biti na trirazredni šoli v Žalcu slovenščina izključljivi podučni jezik; nemščina bode le neobvezni podučni predmet. Tako se je tudi tukaj storil konec nespametnemu ponemčevanju in slovenščini priznale njene pravice. Jednako naj postopajo vse ostale občine slovenske!

(Občni zbor odbrancev za osnovo okrajne bolniške blagajnice) se je vršil včeraj zvečer po sedmi uri v mestni dvorani. Mestni komisar g. Tomec otvoril je zborovanje, pojasnil navzočim namen teh blagajnic v zmislu obrtne postave z dné 30. marca 1888, ter jih konečno pozivljaj, naj si izvolijo blagajnični, nadzorovalni in razsodilni odbor. Vspeh volitev bil je nastopni: od delodajalcev so bili izvoljeni v blagajnično načelnništvo gospodje: Hirschmann, gostilničar, Förderl, pekovski, in J. Žitnik, črevljarski mojster; v nadzorovalni odbor gg.: L. Tratnik, pasarski, in J. Škrabec, kleparski mojster; v razsodišče pa gg.: Levec, ključarski mojster, in Eberl, gostilničar. — Ob enem izvolili so si vršbini uradniki in delavci svoje zastopnike, in sicer so bili izvoljeni: v blagajnični odbor gg.: Luka Breskvar, Sturm ml., Leitgeb, Scharner, Pajk in Premelič. — V nadzorovalni odbor gg.: Funtek, Kersnik in Ban. — V razsodišče pa gg.: Brozovič, Kordelič in Kremžar. — Danes zvečer ob 8. uri konstituiralo se bode v mestni dvorani izvoljeno načelnništvo.

(Železnico iz Celja v Velenje) prevzela bode, ko bode dodelana, najbrže južna železnica. Dne 29. t. m. bode občni zbor družbe, pri katerem bode o tem razgovor.

(Majski avancement pri deželni brambli.) Imenovani so: Nadporočnik 25. bataljona Ed. Baar stotnikom, poročnika Josip Čebiš 24. in Rudolf Jeglič 80. bataljona nadporočnikoma; dalje poroč-

nika M. Wietlschnig 24. in Josip Ciperle 25. bataljona nadporočnikoma. Pri žandarmeriji so imenovani: Karol Rummer, poveljnik deželni žandarmerijski postaji št. 12 v Ljubljani, in J. Smetana, majorjema, nadporočnik J. Supančič stotnikom, poročnik V. Režač nadporočnikom.

(Nova pošta) se je pričela z dnem 1. maja v Lučah na Štajerskem, ki ima zvezo s pošto na Ljubnem.

(Grad Mayerling) so pričeli včeraj podirati; na istem mestu bodo karmelitarice sozidale samostan. Mrtvaška soba cesarjevičeva bo delana v kapelo.

Telegrami.

Dunaj, 2. maja. Danes dopoldne so se vršile zadnje seje katoliško-shodnih odsekov. Polni zbor je popoldne vse resolucijske predloge odsekov potrdil. Prihodnji katoliški shod se je določil na leto 1890. Potem se je zborovanje zaključilo.

Sofija, 3. maja. Iz Carjigrada se poroča: Petsto Armencev iz Muha je priredilo izjave zoper turško vlado ter Kiamilu paši izročilo prošnjo, v kateri navajajo, da so Burdi pri Muhu nasilno postopali ter vpričo starišev sežgali mlado Armenko. Armenci so kričeč tirjali zadoščenja ter pretili, da bodo sicer zahtevali prilastitev s strani Rusije.

Washington, 2. maja. Državni dolg Združenih držav se je meseca aprila za 13,078.234 dolarjev zmanjšal. V državnem zakladu je bilo koncem aprila 619,990.915 dolarjev.

Umrli so:

30. aprila. Franc Zupančič, delavčev sin, 6 let, Poljanska cesta 18, morbus brighthii. — Albina Obreza, hišnega posestnika hči, 14 mes., Ključarske ulice 3, rhaehitis. — Julija Mahnič, krojačeva žena, 31 let, Strelške ulice 6, jetika. —

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	734.5	8.6	sl. vzh.	oblačno	
2. u. pop.	733.7	20.8	sl. jz. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	731.6	14.4	sl. jz. zap.	jasno	

Srednja temperatura 14.6°, in 3.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
3. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86 gl. 05 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 20 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 05 "
Akije avstr.-ogerske banke	895 " — "
Kreditne akcije	300 " 25 "
London	118 " 55 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 39 "
Cesarski cekini	5 " 61 "
Nemške marke	57 " 85 "

V najem oddá podpisani sredi trga, pri lipi blizu cerkve, v **Cerknici pri Rakeku** se nahajajočo

prodajalnico s skladiščem,

katera obstoji že nad 30 let in je bila vedno in je še dobro obiskovana.

Pogoji poizvedó se pri lastniku. Oglasila določijo naj se

Ivanu Žitniku,

(3—1) posestniku in lastniku.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilagojena prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so **oljnaté barve v ploščevinastih pušicah** (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firnežu najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (9)

Cenike na zahtevanje.

Oglas.

Za bogoslovno hišo (semenišče) se išče kuharica

poštenega vedenja, z dobrimi spričevali, stara okoli štirideset let. — Osebe, ki želé sprejeti to službo, oglasijo naj se pismeno pri „Ravnateljstvu bogoslovja“ (semenišča) v Senju (Zengg), hrvatsko Primorje. (3—1)

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Tujci.

1. maja.

Pri **Maltcu**: Jos. Gaischeg iz Grada. — Mandl z Dunaja. — Leopold Edelhofer in Žiga Pik iz Budimpešte. — Sinreich, Bredler, Steiner, trgovci, z Dunaja.

Pri **Stonu**: dr. Šegula, odvetnik, iz Celovea. — Viljem Haberl, Friderik Seidenfaden, poštna uradnika, z Bavarskega. — Andrej Paulič, s soprogo, z Dunaja. — Rudolf Richtman, potovalec, iz Grada. — Julij Wiethe in Thugentat z Dunaja. — Lengel, trgovec, z Ogerskega. — dr. Draseh, profesor, iz Grada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jurij Kucar iz Reke. — Karol Wagner iz Grada. — Štefan s Šlezije.

Št. 2984.

Odlikovani: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik **Franc Brückner.**

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornat.

Odlikovani: 1873, 1881.

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: **Šolski drevored 6** (semeniščno poslopje).

Filijala: **Slonove ulice 10-12**

priporoča slikarjem, stavbenim in pohištvenim mlazarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Razpis

služb 37 okrožnih zdravnikov na Kranjskem.

Na podlagi deželnega zakona za Kranjsko z dné 24. aprila l. 1888, št. 12, s katerim se uravnava zdravstvena služba v občinah po deželi, **razpisuje se**

službe okrožnih zdravnikov,

katerih je

- 7 I. razreda z letno plačo 800 gold.;**
- 15 II. razreda z letno plačo 700 gold.;**
- 15 III. razreda z letno plačo 600 gold.;**

Zdravniki I. razreda bodo v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Bohinjski Bistrici, v Kranjski Gori, v Ložu, v Kočevski Reki, v Črnomlju, in v Železnikih. Zdravniki II. razreda nastavljeni bodo v zdravstvenih okrožjih: Cerklje, Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Senožeče, Vipava, Planina, Velike Lašče, Trebnje, Žužemberk, Mokronog, Kostanjevica, Raka, Metlika, Zatičina (Št. Vid). Zdravniki III. razreda bodo pa nastavljeni v naslednje imenovanih zdravstvenih okrožjih: v Kranji, v Škofji Loki, v Trzinu, v Radovljici, na Bledu, v Postojni, na Vrhniki, v Ljubljani, v Kamniku, na Brdu, v Litiji, v Rudolfovem, v Kočevju, v Ribnici in v Radečah.

Razn. sistemizovanih letnih plač dobivajo stalno nameščeni okrožni zdravniki I., II. in III. razreda po dve v plačo vštveni starostni dokladi po 50 gold., vselej po dopolnjeni petletni službeni dobi, ter imajo tudi pravico do pokojninskih in preskrbninskih užitkov **za-se in za svoje**. Vrh tega gre okrožnim zdravnikom za službene poti v službenem okolišču nad 4 kilometre daleč od stanovišča primerna odškodnina; za zdravniška opravila v stvarih državne uprave imajo okrožni zdravniki pravico do pristojbin iz državnega zaklada. — Službene dolžnosti okrožnih zdravnikov so objavljene v deželne vlade razglasilu z dné 16. marca 1889, št. 647/pr., razglašenem v deželnem zakoniku dné 3. apr. l. 1889, št. 8.

Prošnjiki za službe okrožnih zdravnikov katerega si bodi razreda imajo svoje prošnje

do 31. maja 1889

s potrebnimi dokumenti pri deželnem odboru kranjskem vložiti ter dokazati doktorat vsega zdravilstva, oziroma doktorat medicine, svojo starost, telesno zdravje, neomadeževano življenje, avstrijsko državljanstvo, svojo dosedanje službo ali opravilo, zmožnost nemškega in slovenskega ali kakega sorodnega slovanskega, posebno hrvatsko-srbskega jezika, in v prošnjah imenovati kraj, oziroma kraje, kamor bi radi v službo prišli.

V službe okrožnih zdravnikov nastavljajo se tudi **diplomovani ranocelniki z najnižjo plačo 400 gold.**, kateri so zdaj na Kranjskem nameščeni kot okrajni ranocelniki, ako se za službo oglašijo in svojo sposobnost za daljno službovanje dokažejo. Nastavljajo se pa le začasno in brez pravice do pokojnine.

V **Ljubljani**, dné 22. aprila 1889.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.